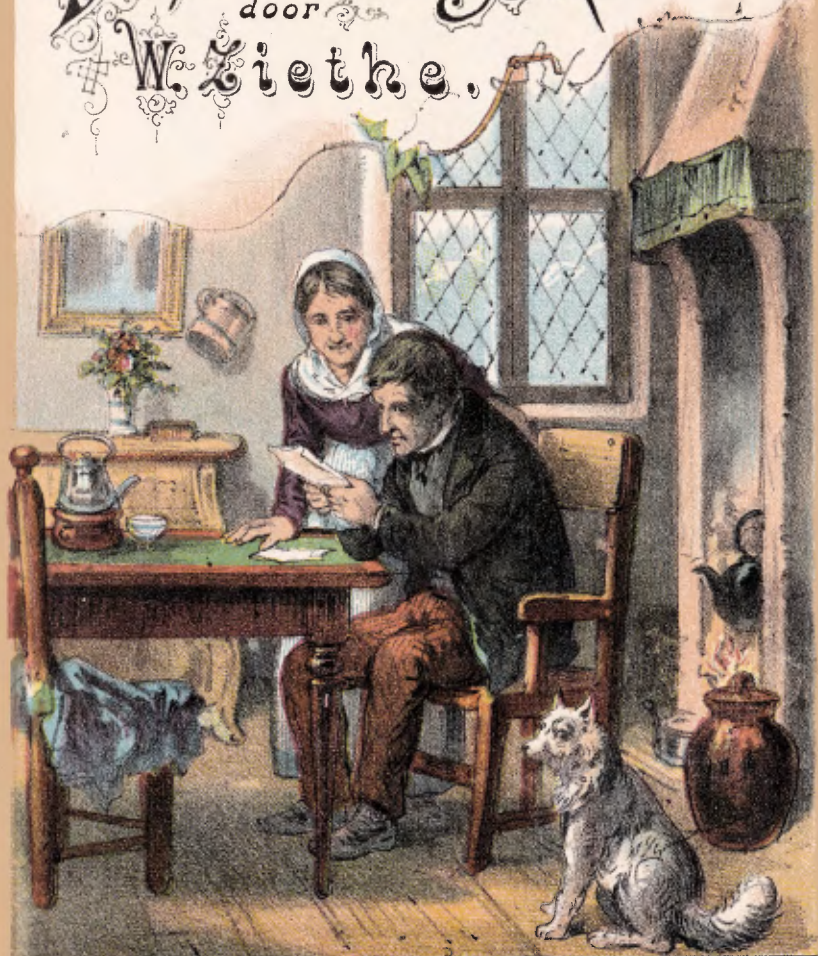

DE FAMILIE BROWN.

door
W. Ziehe.

UTRECHT, J. H. VAN PEURSEM.

DE FAMILIE BROWN

DOOR

W. ZIETHE.

~~~~~  
**TWEEDE DRUK.**  
~~~~~

UTRECHT,
J. H. VAN PEURSEM.

DE FAMILIE BROWN.

Te Glasgow in Schotland woonde een man, Brown ¹⁾ geheeten. Hij was straatmaker en had eene vrouw en vier kinderen. De arbeid dien hij verrichtte, was wel zwaar en eischte wel veel inspanning, maar hij verdiende er toch voor zich en de zijnen het dagelijksch brood mede. En dreigde het werk hem soms te zwaar te vallen, dan dacht de moedige man aan zijne goede vrouw en zijne vier lieve kinderen, en — met nieuwe blijdschap in het hart zette hij zijn arbeid voort.

De oudste zijner drie zonen, Willem, een jongeling van zestien jaren, was leerling bij een linnenwever. Dat aanhoudende zitten vóór het weefgetouw beviel echter den gezonden en bewegelijken jongeling niet. Zijn hart ging uit naar de wijde, wijde wereld.

Op zekeren avond deelde hij zijne ouders mede, dat hij als soldaat naar Oost-Indië wilde gaan. Vader en moeder ontstelden zeer op dit bericht. Het beviel hun niet, dat Willem uit lust tot avonturen een eerlijk ambacht wilde vaarwelzeggen en in den vreemde, ver van huis, wilde gaan. Zij beproefden op allerlei wijzen hun zoon tot andere

¹⁾ Spreek uit: Broun.

gedachten te brengen, maar Willem bleef bij zijn voornemen, en liet zich nòch door de vermaningen en waarschuwingen zijns vaders, nòch door de beden en tranen zijner moeder daarvan afbrengen. Vader Brown zag, dat alles vergeefsch was. En ofschoon hij het plan van zijn zoon niet kon goedkeuren, zeide hij toch eindelijk: „Nu, je zult je zin hebben. Doe wat je voor God en je ouders meent te kunnen verantwoorden. Ik wil je van je voornemen en van het geluk, dat je jezelven daarbij voorspiegelt, niet langer terughouden. Ga met God! De Heere zegene je uitgang en je ingang uit genade.”

Willem nam aanstonds dienst bij de soldaten der Oost-Indische Compagnie. Er waren nog geen acht dagen verlopen, of ouders en zoon moesten van elkander afscheid nemen. Vader en moeder weenden heete en bittere tranen; maar de jongeling beloofde zich zooveel gouden bergen van de toekomst, dat hij van het smartelijke der scheiding niets gevoelde. Kort daarna lichtte het schip het anker, en droeg het onrustige bloed over de wijde golvende zee. De jonge soldaat was uitgelaten van blijdschap over de aangename zeereis en over de velerlei nieuwe dingen, die hij te zien kreeg.

Intusschen zette vader Brown zijn moeilijken dagelijken arbeid met kommer in het hart voort. Moeder zat tehuis langen tijd bittere tranen te schreien, om haar geliefd kind, dat zoo ver van haar verwijderd was, en dat zij misschien nimmer zou weêrzien. Eerst na verloop van een jaar ontvingen de ouders uit Calcutta een brief, waarin Willem schreef, dat hij behouden aangekomen was, dat hij zich in zijn nieuwen toestand zeer tevreden gevoelde, en dat het hem goed ging, vooral omdat hij het bijzondere voorrecht genoot onder den President, Lord Clive, te dienen.

Zoo verliep het eene jaar na het andere. De twee andere zonen, Robert en Thomas, groeiden tot krachtige jongelingen op. Al vervulde de scheiding van hunnen oudsten zoon de harten der ouders nog steeds met een stillen weemoed, toch droegen zij dit lot langzamerhand met meer geduld en met meer overgegevenheid. En als er een brief uit Oost-Indië kwam, hetgeen in den regel eenmaal 's jaars plaats had, dan was het steeds een blijde feestdag.

Maar zie, toen er eenige jaren verlopen waren, bleven de berichten van Willem plotseling achterwege. De couranten meldden èn dat er kwaadaardige ziekten onder het Engelsche leger heerschten, èn dat een felle en bloedige oorlog vele soldaten wegnam. Toen nu het eene jaar na het andere verliep, zonder dat een brief of ook slechts een enkele regel schrift van Willem ontvangen werd, hielden de ouders en de kinderen hunnen zoon en broeder eindelijk voor dood. Zij beweenden hem met hartelijke droefheid, maar gaven zich ten slotte over aan den raad en den wil van God, die het alzo besloten en bestuurd had.

Robert, de tweede zoon, werd, evenals vroeger zijn broeder, linnenwever en bracht zijn leertijd bij denzelfden baas door, dien Willem verlaten had. Hij was mettertijd zelf een flinke baas geworden en verdiende zijn dagelijksch brood met vlijt en eere. — Thomas, de jongste der drie broeders, besloot scheepstimmerman te worden. Maar Maria, de eenige dochter, huwde met een pachtboer, die even rijk in liefde en hartelijkheid voor zijne vrouw als arm aan aardsche goederen was en zelfs dikwijls door zijne schoonouders moest onderstend worden.

Zoo waren sedert Willem's vertrek naar Oost-Indië omstreeks zestien jaren voorbijgegaan. Vader Brown droeg

reeds grijs haar, maar zijne levenskracht was nog zoo flink, dat hij zijn gewonen zwaren arbeid dagelijks kon doen.

Op zekeren dag werd hij bezocht door iemand, die Knoth heette, en van wien hij in zijne jeugd veel weldaden genoten had. Knoth had te Inverness in Schotland eene katoenspinnerij gehad, die hem in het begin rijke winsten had afgeworpen. Maar velerlei tegenspoeden, die jaren achtereen terugkwamen, dwongen hem eindelijk de fabriek te laten varen en met het overgehouden deel van zijn vermogen eene kleine boerderij in pacht over te nemen. Dit goed was zoo verwaarloosd, dat hij in den eersten tijd er veel geld aan besteden moest, om het in eenigszins goeden staat te brengen. Knoth besteedde er al zijn geld aan, dewijl hij hoopte, dat hij, met eenige goede oogsten, er weder geheel bovenop zou zijn. Maar Gods zegen scheen van hem geweken te zijn. Hij kon ternauwernood telken jare de pachtsom bijeen brengen, en moest met zijn gezin op zeer bekrompen voet, ja bijna armoedig leven. Eindelijk had hij een volslagen misgewas; de oogst mislukte geheel. Daardoor kwam onze pachter in den bittersten nood. De pacht, die hij den eigenaar van het goed schuldig was, bedroeg omstreeks 300 Pond sterling of 3600 gulden van onze munt. Indien hij die som niet binnen acht dagen kon betalen, zou hij met vrouw en kind op straat gezet worden. In dezen nood wendde hij zich tot al zijne vroegere vrienden, maar niemand konde of wilde hem helpen. Nu kwam hij bij vader Brown, dien hij voor welgesteld hield, en hij smeekte hem om redding uit zijne ongelegenheid.

Dit verzoek deed den ouden man ontstellen. „Hoe moet, hoe kan ik u helpen?” riep hij uit. „Wanneer ik alles, wat ik bezit, verkocht, zoude het geen drie honderd Pond opbrengen. Wij hebben wel, Gode zij dank, de

noodige voeding en kleeding, en we zijn er tevreden mede; ja, wij houden 's jaars ook nog eenige Ponden over, die die wij aan onze arme Marie geven: maar verder bezitten wij niets meer, en drie honderd Pond, zie, dat is eene som, die mijne zwakke krachten ver te boven gaat."

"Dus ook gij wilt mijn verzoek afslaan?" vroeg de pachter.

"God weet, hoe gaarn, ja met mijn gansche hart, ik u zou willen bijstaan," zei de oude man. "Gij *moet* geholpen worden, dat zie ik in. Ook gevoel ik, dat juist *ik* daartoe verplicht ben, omdat ik eenmaal van u zoovele weldaden genoten heb. Maar op dit oogenblik is het mij volstrekt onmogelijk. God zal ons wel spoedig de noodige middelen en wegen aanwijzen, om uit dezen nood te kunnen geraken."

"Waarde en geliefde vriend!" riep Knoth uit. "Al kunt gij mij niet helpen, toch troost en verkwikt mij reeds uw woord. Nog niemand heeft in mijn nood zoo vriendelijk en uit het hart mij toegesproken. Misschien zoudt ge uw edel voornemen op de eene of andere wijze kunnen uitvoeren. Kon ik nu vandaag, of op zijn laatst morgen, 100 Pond betalen, en voor de andere twee honderd een flinken borg krijgen, dan ware ik geholpen."

Overtuigd van en getroost door den goeden wil zijns vriends, vertrok de pachter. Nog bij het afscheid beloofde Brown hem al het mogelijke te zullen aanwenden, om hem van de drukkende schuld en den dreigenden nood te verlossen.

Nauwelijks had Knoth het huis verlaten, of de postbode bracht den ouden Brown een tamelijk dikken brief. "Die riekt naar zeelucht!" riep hij schertsend, en wees daarbij op den stempel der Oostindische Compagnie, welke op den brief stond. Brown en zijne vrouw verheugden zich met beving. Reeds aan het adres herkenden zij het schrift van hun geliefden zoon, over wien zij sedert ge-

ruimen tijd getreurd hadden, als over een doode. De oude vader brak met bevende hand de vele zegels los, waarmede de brief gesloten was. Toen die eindelijk geopend was, viel er allereerst een klein in wit papier gewikkeld pakje uit. Men nam het omslag weg en vond eene banknoot van *honderd* Pond sterling. Maar op dit oogenblik vroegen de oude luidjes niet naar deze voor hen zoo belangrijke geldsom. Hun hart wenschte niets vuriger dan te weten, of hun zoon Willem nog leefde. En o ja, daar hadden zij een brief, door hem met eigene hand geschreven! Willem klaagde daarin, dat hij in de laatste jaren verscheidene malen brieven en geld gezonden had, maar dat hij nooit eenig bericht van de goede ontvangst bekomen had. Hij troostte zich met de hoop, dat zijne lieve ouders, broeders en zuster nog leefden, maar dat het door hem gezondene verloren geraakt was. Van zichzelf kon hij buitengewoon verblijdende tijdingen mededeelen. Naar het lichaam bevond hij zich zeer gezond; zelfs was hij tot officier bevorderd geworden. Ook schreef hij, dat hij op eerlijke wijze een klein vermogen bijeenverzameld had. Hij verzekerde hun, dat niets zijne kinderlijke dankbaarheid en liefde zou kunnen uitblusschen, en dat hij aan zijne ouders en broeders gaarne iets afstond van den zegen, dien God hem verleend had. Het slot van den brief bevatte hartelijke groeten en wenschen uit een kinderlievend hart. Na het lezen van deze letteren vielen de beide oudjes elkander van blijdschap weenende in de armen en dankten ze zamen den trouwen God, die hun gebed verhoord en hunnen rouw in vreugde veranderd had. Zij jubelden: Willem leeft! en zij haastten zich. de blijde tijding ook hunne anderen kinderen mede te deelen.

Toen de eerste oogenblikken van verrukking en vreugde

voorbij waren, dacht vader Brown weder aan zijn in kommer verkeerenden en hulpbehoevenden vriend. Thans had God middelen en wegen beschikt om hem te helpen.

Aanstands ging hij hem bezoeken en bracht hij hem de honderd Pond, die hij zoo even van zijn zoon ontvangen had. Tevens verklaarde hij zich bereid voor de overige twee honderd Pond borg te willen blijven. De betaling van deze laatste som behoefde eerst na jaar en dag te geschieden. Bovendien hoopte Knoth, door een goeden oogst in staat te zullen zijn die schuld uit eigen beurs af te doen. We behoeven onze lezers niet te verzekeren, met welk een vreugde de arme man zijnen vriend ontving, toen deze het geld bracht en de borgstelling op zich nam. Met diepe ontroering bedankte hij hem voor deze weldaad en hulp en verklaarde hij, dat hij deze hem bewezen goedheid nimmer vergeten zou. Het ontbrak hem voorzeker niet aan den goeden wil daartoe, maar tot uitvoering van zijn voornemen zou het, helaas! niet komen. De eerstvolgende oogst mislukte geheel, en al zijne verwachtingen, die hij op eene goede opbrengst gebouwd had, werden daardoor vernietigd. Bovendien brak op zijne boerderij eene kwaadaardige ziekte uit, die binnen korten tijd zijne geheele kudde schapen wegnam. Kortom, bij het einde des jaars was Knoth nog veel armer en ongelukkiger dan voorheen. Hij kon niet eens de nieuwe pachtsom opbrengen; veel minder zijne oude schulden afbetalen. De ongelukkige man viel in vertwijfeling. Hij meende door God verlaten en verworpen te zijn. Hij deed zichzelf sterke verwijtingen, dat hij ook zijn goedhartigen vriend mede in ellende had gebracht en — in een oogenblik van wanhoop maakte hij een einde aan zijn leven.

Brown vernam weldra de rampzalige daad van zijn

vriend, en werd er diep door geschokt. In het eerste oogenblik dacht hij niet het minst aan het ongeluk, dat hemzelf thans zou treffen. Hij dacht aan de ellende der achtergeblevene familie, die nu haar verzorger en broodwinner zich ontnomen zag, en daardoor troosteloos en verlaten was. Hij bezorgde aan de arme weduwe en aan hare kinderen geld en eetwaren, zooveel hij konde; en hij ruste niet, vóór hij met hulp van vrienden het gezin van Knoth uit den grootsten nood had geholpen. Toen dit hem eindelijk gelukt was, kwam hij zelf in ellende. De grondbezitter, van wien Knoth de boerderij gepacht had, en wien hij de vroeger vermelde twee honderd Pond schuldig was, was een hardvochtig en gevoelloos man. Hij wilde van Brown het geld hebben, waarvoor deze borg geworden was; daarom liet hij het huis van Brown, en alles wat hij verder bezat, verkoopen. Slechts het allernoodigste mocht het gezin behouden. De verkoop van het huis en de overige bezittingen bracht omstreeks honderd en vijftig Pond op: er kwam dus nog vijftig Pond te kort, en de grondbezitter dreigde den ouden man voor dit laatste geld in de gevangenis te laten werpen. Gelukkig werd deze droefheid afgewend. Robert bracht met behulp zijner vrienden vijf en twintig Pond bijeen en bracht die den schuldeischer. Deze nam dat geld aan en bewilligde er gaarne in, dat de zoon den borgtocht zijns vader overnam en zich verbond, de rest binnen zes maanden te betalen.

De hulp, die de oude Brouw hierdoor ontving, was gering; want zijn huisje en het grootste deel zijner goederen was en bleef voor hem verloren. Uit de tamelijke welvaart, waarin hij tot dusver geleefd had, was hij tot armoede vervallen. Daarbij vroeg hij zich af, of het zijnen zoon wel zou gelukken, de schuld op den bepaalden

tijd af te doen. Bij deze zorgen kwamen spoedig nieuwe, zware slagen. Op zekeren dag ontving hij een brief, waarin zijn derde zoon Thomas hem berichtte, dat ook hij naar Oost-Indië gegaan was, om aldaar, evenals zijn oudste broeder, fortuin te zoeken. Om niet door de beden en tranen zijner ouders in zijn voornemen gehinderd of zelfs er geheel van weêrhouden te worden, had hij het beter geacht buiten iemands weten naar het schip te gaan en schriftelijk van hen afscheid te nemen. Vader en moeder treurden niet weinig over deze gebeurtenis.

Maar nòg dieper smart trof hen, toen een hunner bureu hun eene courant bracht, waarin de doodenlijst der in Oost-Indië gestorven en gesneuvelde soldaten en officieren stond. Hier lazen zij met ontroering, dat hun geliefde zoon Willem in een slag doodelijk gewond en twee dagen later gestorven was. 't Geheele gezin weende en klaagde. Vooral de oude moeder kon er niet in berusten, dat haar eerstgeborene dood en haar derde zoon in verafgelegene streken was. 't Kostte Brown veel moeite haar in hare smart tot kalmte te brengen en te troosten. Eindelijk kwam de derde slag: Robert werd in de gevangenis geworpen, omdat hij de vijf en twintig pond niet kon betalen.

Het zou geen wonder geweest zijn, indien de beide oude luidjes ten gevolge van deze zware beproevingen bezweken waren. Zij werden wel diep ternedergebogen, maar hun oprecht vertrouwen op God hief hen telkens weder op. Inzonderheid was het de oude man, die in deze dagen van nood geloof en geduld behield, en daardoor ook ten leidsman en vertrooster zijner zwakkere levensgezellin verstrekte.

Op zekeren dag werkte Brown in een afgelegene, kromme

en donkere straat der stad Glasgow. Hij plaatste met moeite steen tegen steen en verrichtte zijn arbeid met onverdroten ijver. Alleen nu en dan sloeg hij onder het werk de oogen naar een oud, groot huis, dat schuin tegenover hem stond en waarvan de vensters alle met zware ijzeren staven voorzien waren. Hij keek altijd naar hetzelfde venster, en door de traliën zag steeds een jonkman naar buiten, die den grijsaard met een vriendelijken lach toeknikte. Brown groette hem vriendelijk en sloeg dan als met nieuwe kracht zijn hamer op de steenen. Op eens hoorde hij aan 't begin der straat hoefgetrappel. Langzaam naderde een ruiter. Deze keek links en rechts naar ieder huis; ook keek hij ieder voorbijganger in 't gelaat, alsof hij iemand zocht. De ruiter was een deftig heer. Hij droeg een langen blauwen rok, welke hem tot op de voeten hing, een hoed met een gouden galon, en een degen op zijde. Zijn gelaat was bruin van de zuiderzonnehitte. Vóór 't logement in de straat steeg hij van 't paard, dat hij aan den logementhouder, die naar buiten gesneld was, overgaf, en ging toen naar den ouden Brown.

Na een vriendelijken groet verzocht hij den grijsaard even den keistamper, waarmede hij werkte, in de hand te mogen nemen. Hij beproefde er meê te werken, maar het werktuig was hem te zwaar; hij konde er niet mede terecht en gaf het terug, zeggende: „Dat is een zware arbeid voor een oud man; hebt gij dan geen zoon, die voor u het werk kan doen?”

„O ja, waarde Heer,” antwoordde de oude. „God heeft mij drie wakkere zonen gegeven; maar het is zonderling, dat niemand van hen mij te hulp kan komen.”

„Waar zijn die zonen dan?” vroeg de vreemdeling.

„De oudste,” hernam de grijsaard, „was officier in het

Oostindische leger en is een jaar geleden aan zijne wonden gestorven, die hij in eenen veldslag tegen de opstandelingen bekomen heeft. De jongste is voor omstreeks een half jaar, zonder van den dood zijns broeders iets te weten, insgelijks naar Oost-Indië gegaan."

"En hoe is het dan met den middelste uwer zonen gesteld?" vroeg de vreemdeling weder.

Bij deze vraag wischte de oude zich de tranen uit de oogen en zeide met aandoening: „Hij is borg voor mij geworden, de arme jongen. Hij had beloofd mijne schulden te betalen, en omdat hij zijne belofte niet geheel vervullen kon, is hij daarboven in de gevangenis gezet."

De reiziger deed snel drie stappen op de gevangenis aan. Maar toen bezon hij zich, keerde zich om en zeide: „Gij zegt, dat uw oudste zoon officier geweest is. Maar het is mij bekend, dat de officieren aldaar niet slechts een groot inkomen genieten, maar ook langs eerlijke wegen in nog andere inkomsten zich verblijden. Is uw zoon dan zoo ondankbaar geweest, dat hij u niets gezonden heeft, om u het leven te veraangemen?"

„Ach, mijnheer," riep de grijsaard, „noem mijn Willem niet ondankbaar en ontaard! Waarlijk, dat is hij nooit geweest. Hij heeft mij veel meer geld gezonden, dan ik noodig had, maar ik heb er niet wijs meê gehandeld. Ik werd borg voor een goeden vriend, dien ik in zijn nood helpen wilde. Daardoor heb ik mijn geld en al mijn goed verloren. Neen, neen, mijn Willem was niet ondankbaar en ontaard. God vergelde hem nog in de eeuwigheid, wat hij aan zijne arme ouders gedaan heeft!"

Op dit oogenblik klonk plotseling eene stem uit de gevangenis. De gevangene, die daar was, had reeds lang den vreemdeling met meer dan gewone opmerkzaamheid beschouwd. Eindelijk kon hij zich niet meer inhouden.

Hij stak het hoofd door de vensterstaven en riep: „*Vader! Vader! Indien broeder Willem nog leeft, moet hij dat zijn!*”

Dit woord trof als een bliksemstraal de beide mannen op de straat. „Ja, ja!” zei de vreemdeling, terwijl hij den ouden man weenende in zijn armen drukte en hartelijk kustte, „ja, ik ben uw zoon Willem! Ik ben het!” Nog eer de vader, die niet wist wat hem overkwam, deze liefdebewijzen kon beantwoorden, snelde eene zindelijk gekleede oude vrouw uit de deur eener geringe woning en riep: „Waar is mijn zoon? waar is mijn lieve Willem?” Zoodra de officier haar zag, liet hij hem los en vloog hij in hare armen. Robert zond uit het venster der gevangenis voortdurend met hand en mond zijne welkomstgroeten. De voorbijgangers bleven staan en vertelden elkander, dat dat Willem Brown, de oudste zoon van den straatmaker, was, die vele jaren geleden naar Oost-Indië was vertrokken en nu als een voornaam en rijk man in zijn vaderland teruggekeerd was. Zoo trad nu de een, dan de ander wat nader, die Willem als vriend zijner jeugd of als landgenoot begroette, en even hartelijk door den officier begroet werd. Eindelijk begaf de zoon zich met zijne ouders naar hunne woning, om daar de blijdschap des wederziens onder elkander in alle stilte, zonder getuigen, te genieten.

Wat nu nog te vertellen valt, is spoedig afgedaan. Willem was wegens zijne dapperheid tot kapitein bevorderd geworden, en had door ijver en spaarzaamheid op eerlijke wijs een vrij belangrijk vermogen verkregen: het bericht van zijnen dood was dus eene vergissing. Gods hand had hem beschermd, zoodat hij zelfs niet eens gewond was geworden. Gedreven door sterk verlangen naar zijne bejaarde ouders en naar het geliefde vaderland had hij eindelijk ontslag uit den dienst genomen en was hij

naar Glasgow teruggekeerd. Vóór zijne afreis was het hem nog mogelijk geweest zijn broeder Thomas, die hij tot zijne blijdschap in Oost-Indië ontmoet had, bij zijne begunstigers aan te bevelen, en hem daardoor aanstonds eene aangename en vereerende betrekking te bezorgen.

Reeds in het eerste uur zijner aankomst in Glasgow betaalde Willem de vijf en twintig Pond, die zijn broeder nog verschuldigd was; deze werd dan ook onmiddellijk in vrijheid gesteld. De kloeke zoon zorgde ook op de innigste wijze voor zijne arme ouders. Hij belegde een kapitaal, waarvan de intrest ten bedrage van tachtig Pond (*f* 960) elk jaar aan zijnen vader en zijne moeder, en na den dood van dezen, aan zijne broeders Robert en Thomas moesten uitbetaald worden. Met zijn broeder Robert stichtte hij later eene fabriek, waardoor hij velen zijner arme en ijverige medeburgers werk en huisvesting verschafte. Dat hij ook zijne zuster Marie niet vergat, is natuurlijk. Als broederlijke huwelijksgift gaf hij haar de som van vijfhonderd Pond (*f* 6000), waarmede hij haar en haren man in eens uit allen nood hielp. Ook de armen zijner vaderstad mochten niet ledig uitgaan: omstreeks zevenhonderd gulden liet hij onder hen verdeelen. En eindelijk gaf hij tot viering van zijn terugkeer een groot openbaar gastmaal, waarop zijne vrienden en medeburgers genoodigd werden om zich met hem te verblijden en den genadigen God in den hemel met hem te danken voor Zijne bescherming en Zijne hulpe.

Zoo was dan nu aan al den nood van den vromen, ouden Brown en van zijne vrouw en kinderen een einde gekomen. Zij prezen met elkander den getrouwen God, die hen zoo wonderbaar en zoo heerlijk geleid had. De waardige grijsaard verzuimde niet, altijd en altijd weder aan

het woord der Heilige Schrift te herinneren, dat hem eerst thans recht duidelijk en gewichtig geworden was: „Let op den vrome, en zie naar den oprechte, want het einde van dien man zal vrede zijn.” (Ps. 37 : 37). De levensavond was voor hem en zijne vrouw volle vrede en vreugde. Hunnen zoon Thomas ging het in Oost-Indië goed. Het meest verheugden zij zich echter over het geluk hunner drie kinderen in het vaderland, wier dankbare liefde zij steeds genoten. In den kring hunner kinderen en kleinkinderen eindigden zij ook hun leven. Het laatste woord van vermaning des straatmakers was: „Let op den vrome en zie naar den oprechte; want het einde van dien man zal vrede zijn.”
